

XII. Székely Mikó Matematikaverseny

Sepsiszentgyörgy, 2004. február 21.

IX. osztály

1. Bizonyítsuk be, hogy ha $m \in \mathbb{Z} \setminus \{-2, -1\}$, akkor a

$$(3m + 2)x^2 - 2mx - 1 = 0$$

egyenletnek nincs racionális gyöke!

Kacsó Ferenc, Marosvásárhely

2. Az $ABCD$ négyszögben jelölje G_A , G_B , G_C és G_D a BCD , ACD , ABD , illetve ABC háromszög súlypontját. Igazoljuk, hogy az AG_A , BG_B , CG_C és DG_D egyenesek összefutóak!

3. Igazoljuk, hogy ha a, b és c szigorúan pozitív valós számok, akkor

$$(a + b + c) \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) \geq \frac{1}{3} \left(\sqrt[3]{\frac{a}{b}} + \sqrt[3]{\frac{b}{c}} + \sqrt[3]{\frac{c}{a}} \right)^3 \geq 9.$$

Bencze Mihály, Brassó

4. Jelölje M és N az adott O középpontú, egységnyi sugarú kör két változó pontját, és legyen A egy rögzített pont a körön.

- a) Határozzuk meg az $|MN| \geq 1$ feltételt teljesítő húrok felezőpontjai által alkotott síkidom területét!
- b) Színezzük azúrkékre az összes olyan AMN háromszöglapot, amelynek nincs egynél hosszabb oldala. Határozzuk meg az összes kiszínezett pont által meghatározott alakzatot!

Zsombori Gabriella, Csíkszereda

Megjegyzés. Munkaidő 3 óra. Minden feladat helyes megoldása 10 pontot ér. Lényeges általánosításért vagy az elsőtől különböző megoldásért feladatonként legfeljebb 5 pont szerezhető.

XII. Székely Mikó Matematikaverseny

Sepsiszentgyörgy, 2004. február 21.

X. osztály

1. Az ABC háromszög oldalait a beírt kör az $M \in (BC)$, $N \in (CA)$ és $P \in (AB)$ pontokban érinti. Bizonyítsuk be, hogy ha az ANP , BMP és CMN háromszögek területei egyenlők, akkor az ABC háromszög egyenlő oldalú!

Biró Béla, Sepsiszentgyörgy

2. Határozzuk meg az

$$\sqrt[5]{8^x + 3 \cdot 2^{x+2}} = \sqrt[3]{32^x - 3 \cdot 2^{x+2}}$$

egyenlet valós megoldásait!

Kovács Béla, Szatmárnémeti

3. Az $M \subset \{z \in \mathbb{C} \mid |z| = 1\}$ véges halmaz rendelkezik a következő tulajdonsággal: bármely $z \in M$ esetén létezik $a, b \in M$ úgy, hogy $a \neq b$ és

$$|z - a| = |z - b| = 1.$$

Bizonyítsuk be, hogy M elemeinek száma osztható 6-tal!

András Szilárd, Kolozsvár

4. Ha S egy véges sorozat, amelynek minden tagja az $\{X, O\}$ halmazból van, akkor $\Delta(S)$ az S -ben szereplő X -ek és O -k számának különbsége (például, ha $S = XOXOOXO$, akkor $\Delta(S) = 3 - 4 = -1$). A T sorozatot az S rész-szekvenciájának nevezzük, ha T az S valahány egymásután következő eleméből áll (például az előbbi S sorozat néhány rész-szekvenciája XOX , $XOOX$, $OXOOX$, stb.). Határozzuk meg azoknak az n hosszúságú S sorozatoknak a számát, amelyeknek **minden** T rész-szekvenciája esetén

$$-1 \leq \Delta(T) \leq 2.$$

Bege Antal, Kolozsvár

Megjegyzés. Munkaidő 3 óra. Minden feladat helyes megoldása 10 pontot ér. Lényeges általánosításért vagy az elsőtől különböző megoldásért feladatunként legfeljebb 5 pont szerezhető.

XII. Székely Mikó Matematikaverseny

Sepsiszentgyörgy, 2004. február 21.

XI. osztály

1. Az $(x_n)_{n \geq 1}$ valós számsorozat teljesíti az

$$x_n^2 + n^2 \leq 1 + 2nx_n, \quad \forall n \geq 1$$

feltételeket. Számítsuk ki a $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{n}$ határértéket.

2. a) Adjunk példát olyan $A \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R}) \setminus \{O_2, I_2\}$ mátrixra, amelyre

$$A^n = A, \quad \forall n \in \mathbb{N}^*.$$

- b) Oldjuk meg az

$$X^n = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 6 & -2 \end{pmatrix}, \quad X \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R}), n \in \mathbb{N}^*$$

mátrixegyenletet.

Bíró Béla, Sepsiszentgyörgy

3. Az $f : (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$,

$$f(x) = \sum_{k=1}^n a_k \cdot b^{kx}$$

függvény ($a_k \in \mathbb{R}, k = \overline{1, n}, b > 1$) teljesíti az $|f(x)| \leq |\operatorname{tg} x|$ egyenlőtlenséget bármely $x \in (-1, 1)$ esetén. Bizonyítsuk be, hogy

$$\left| \left(\sum_{k=1}^n k \cdot a_k \right) \ln b \right| \leq 1.$$

Bencze Mihály, Brassó

4. Határozzuk meg azt a legkisebb n természetes számot, amelyre az $\{1, 2, 3, \dots, 2004\}$ halmaz tetszőleges n elemű részhalmazában létezik $x < y$ úgy, hogy y osztható $(y - x)$ -szel.

Jakab Tibor, Sepsiszentgyörgy

Megjegyzés. Munkaidő 3 óra. Minden feladat helyes megoldása 10 pontot ér. Lényeges általánosításért vagy az elsőtől különböző megoldásért feladatunként legfeljebb 5 pont szerzhető.

XII. Székely Mikó Matematikaverseny

Sepsiszentgyörgy, 2004. február 21.

XII. osztály

1. Az $f : [0, a] \rightarrow \mathbb{R}$ folytonos függvény teljesíti az $f(x) + f(a - x) \neq 0$ összefüggést, bármely $x \in [0, a]$ esetén. Számítsuk ki az

$$I = \int_0^a \frac{f(x)}{f(x) + f(a - x)} dx$$

integrált!

2. Az $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ kétszer folytonosan deriválható függvényre $f(0) = f(1) = 0$ és

$$f''(x) + 2f'(x) + f(x) \geq 0, \quad \forall x \in (0, 1).$$

Igazoljuk, hogy $f(x) \leq 0, \forall x \in [0, 1]$.

3. Bizonyítsuk be, hogy a

$$G_1 = \left\{ \left(\begin{array}{ccc} 1 & x & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & a^x \end{array} \right) \middle| x \in \mathbb{R} \right\} \text{ és } G_2 = \left\{ \left(\begin{array}{ccc} 1 & \log_b x & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & x \end{array} \right) \middle| x \in \mathbb{R}_+^* \right\}$$

halmazok a mátrixok szorzásával izomorf Ábel-féle csoportokat alkotnak, ha $a, b \in (1, \infty)$.

Bencze Mihály, Brassó

4. Az $A_0 = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ mátrixból kiindulva a következő lépést ismétel-

jük: kiválasztunk egy elemet, és az illető elem sorában és oszlopában minden elem előjelét megváltoztatjuk (a kiválasztott elem előjelét egy lépés során egyszer változtatjuk). Legfeljebb mekkora lehet a lépések során kapott mátrixok determinánsa?

András Szilárd, Kolozsvár

Megjegyzés. Munkaidő 3 óra. Minden feladat helyes megoldása 10 pontot ér. Lényeges általánosításért vagy az elsőtől különböző megoldásért feladatunként legfeljebb 5 pont szerezhető.

Megoldások

IX. osztály

1. Ha az egyenletnek lenne racionális gyöke, akkor a $\sqrt{\Delta}$ is racionális lenne. Így elégséges igazolni, hogy Δ nem teljes négyzet (mert $\Delta \in \mathbb{Z}$). Az egyenlet diszkriminánsa $\Delta = 4(m^2 + 3m + 2) = 4(m + 1)(m + 2)$. Mivel $m \in \mathbb{Z} \setminus \{-2, -1\}$, következik, hogy $\Delta \neq 0$. Igazoljuk, hogy Δ nem lehet teljes négyzet. Ha $m \geq 0$, akkor

$$m^2 + 2m + 1 < m^2 + 3m + 2 < m^2 + 4m + 4,$$

azaz

$$(m + 1)^2 < m^2 + 3m + 2 < (m + 2)^2.$$

Ha $m \leq -3$, akkor

$$m^2 + 4m + 4 < m^2 + 3m + 2 < m^2 + 2m + 1,$$

azaz

$$(m + 2)^2 < m^2 + 3m + 2 < (m + 1)^2.$$

Tehát $m^2 + 3m + 2$ nem lehet teljes négyzet, és így az egyenlet gyökei nem lehetnek racionálisak.

2. Egy tetszőleges O ponthoz viszonyítva minden X ponthoz hozzárendeljük az $\vec{r} = \overrightarrow{OX}$ helyzetvektort.

A G_D és G_B helyzetvektora

$$\begin{aligned}\vec{r}_{G_D} &= \frac{\vec{r}_A + \vec{r}_B + \vec{r}_C}{3}, \\ \vec{r}_{G_B} &= \frac{\vec{r}_A + \vec{r}_D + \vec{r}_C}{3}.\end{aligned}$$

Így a BG_B és DG_D szakaszok G_B illetve G_D -hez közelebb eső negyedelő pontjainak helyzetvektora

$$\begin{aligned}\frac{3\vec{r}_{G_B} + \vec{r}_B}{4} &= \frac{\vec{r}_A + \vec{r}_B + \vec{r}_C + \vec{r}_D}{4} \\ \frac{3\vec{r}_{G_D} + \vec{r}_D}{4} &= \frac{\vec{r}_A + \vec{r}_B + \vec{r}_C + \vec{r}_D}{4}\end{aligned}$$

Hasonlóan az AG_A és CG_C szakaszok G_A -hoz, illetve G_C -hez közelebb eső negyedelő pontjainak a helyzetvektora is

$$\frac{\vec{r}_A + \vec{r}_B + \vec{r}_C + \vec{r}_D}{4},$$

tehát az $\frac{\vec{r}_A + \vec{r}_B + \vec{r}_C + \vec{r}_D}{4}$ helyzetvektorú pont közös pontja az AG_A , BG_B , CG_C és DG_D szakaszoknak.

3. A számolások elvégzése és átrendezés után az egyenlőtlenség

$$1 + \frac{2}{3} \left(\frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a} \right) + \left(\frac{b}{a} + \frac{c}{b} + \frac{a}{c} \right) \geq \\ \geq \sqrt[3]{\frac{a^2}{bc}} + \sqrt[3]{\frac{b^2}{ac}} + \sqrt[3]{\frac{c^2}{ab}} + \sqrt[3]{\frac{ab}{c^2}} + \sqrt[3]{\frac{bc}{a^2}} + \sqrt[3]{\frac{ca}{b^2}}.$$

A számtani és mértani közepek közti egyenlőtlenséget használjuk három számra (hétszer):

$$\frac{a}{c} + \frac{b}{c} + 1 \geq 3\sqrt[3]{\frac{ab}{c^2}}, \quad \frac{a}{b} + \frac{c}{b} + 1 \geq 3\sqrt[3]{\frac{ac}{b^2}}, \quad \frac{b}{a} + \frac{c}{a} + 1 \geq 3\sqrt[3]{\frac{bc}{a^2}}, \\ \frac{a}{b} + \frac{a}{c} + 1 \geq 3\sqrt[3]{\frac{a^2}{bc}}, \quad \frac{b}{a} + \frac{b}{c} + 1 \geq 3\sqrt[3]{\frac{b^2}{ac}}, \quad \frac{c}{a} + \frac{c}{b} + 1 \geq 3\sqrt[3]{\frac{c^2}{ab}}, \\ \frac{b}{a} + \frac{a}{c} + \frac{c}{b} \geq 3$$

Az előbbi egyenlőtlenségek megfelelő oldalait összeadva a bizonyítandó egyenlőtlenséghez jutunk.

4. a) Legyen P az MN szakasz felezőpontja. Ha $|MN| = 1$, akkor az OMN háromszög egyenlő oldalú és $|OP| = \frac{\sqrt{3}}{2}$. Tehát az 1 hosszúságú húrok felezőpontjainak mértani helye a $\mathcal{C} = \mathcal{C}(0, \frac{\sqrt{3}}{2})$ kör. Rögzítsünk tetszőlegesen egy $|AB| = 1$ húrt, és jelöljük a felezőpontját Q -val. Ekkor minden $|MN| > 1$, $MN \parallel AB$ húr esetén $P \in (QQ')$, ahol QQ' átmérője a \mathcal{C} körnek. Így a mértani hely a \mathcal{C} körlap.
- b) Az AMN háromszögnek nincs 1-nél hosszabb oldala, tehát a feladat visszavezethető a következő feladatra: keressük azon $|MN| = 1$ szakaszok felezőpontjainak mértani helyét, ahol M, N rajta van a kisebbik $A'AA''$ köríven ($|AA'| = |AA''| = 1$). Az a) alpont alapján a mértani hely az $A'P'P''A''$ görbevonala, ahol $A'P' = A''P'' = \frac{1}{2}$ és $P', P'' \in \mathcal{C}$, $m(\widehat{P'OP''}) = 60^\circ$. Tehát a keresett alakzat az ábrán látható bevonalkázott rész. A bizonyítás teljességéhez hozzátartozik, hogy e tartomány minden Q pontjához szerkesszünk egy olyan háromszöget, amely eleget tesz a feladat feltételeinek. Ez elvégezhető, ha a Q pontból érintőt húzunk a $P'P''$ körívhez.

Megoldások

X. osztály

1. A szokásos jelöléseket használjuk. Igazolható, hogy $|AP| = |AN| = p - a$, $|BP| = |BM| = p - b$ és $|CM| = |CN| = p - c$. Ez alapján

$$\frac{\sigma[ANP]}{\sigma[ABC]} = \frac{AP \cdot AN}{AC \cdot AB} = \frac{(p - a)^2}{bc}.$$

Hasonlóan

$$\frac{\sigma[BPM]}{\sigma[ABC]} = \frac{BP \cdot BM}{BC \cdot BA} = \frac{(p - b)^2}{ac}.$$

A $\sigma[ANP] = \sigma[BPM]$ egyenlőség alapján $a(p - a)^2 = b(p - b)^2$. Ez rendre ekvivalens a következő egyenlőségekkel:

$$(a - b) [p^2 - 2p(a + b) + a^2 + ab + b^2] = 0$$

$$(a - b) [(p - a - b)^2 - ab] = 0$$

$$(a - b) [a^2 + b^2 + c^2 - 2ab - 2ac - 2bc] = 0.$$

A második zárójel nem lehet 0, mert a szerint csoportosítva és megoldva mint másodfokú egyenletet, az $a = b + c - 2\sqrt{bc}$ összefüggéshez jutunk. Ez ellentmond az $a > |b - c|$ egyenlőtlenségnek.

2. Jelöljük az egyenlőség két oldalának közös értékét y -nal. A $2^x = u$ jelöléssel az $u^3 + 12u = y^5$ és $u^5 - 12u = y^3$ egyenlőségekhez jutunk. Ez alapján $u^3 + u^5 = y^3 + y^5$. Ezt az egyenlőséget a következő módon alakíthatjuk:

$$(u - y) (u^2 + uy + y^2 + u^4 + u^3y + u^2y^2 + uy^3 + y^4) = 0.$$

Mivel $u > 0$ és $y > 0$ (az egyenlet bal oldala pozitív) következik, hogy $u = y$. Ezt visszahelyettesítve, az $u(u^4 - u^2 - 12) = 0$ egyenlethez jutunk és ennek az egyetlen megfelelő megoldása $u = 2$. Ebből következik, hogy $x = 1$ az eredeti egyenlet egyetlen megoldása.

3. Ha ábrázoljuk az M -beli számok komplex-síkbeli képét, az origó középpontú egységsugarú kör egy részhalmazát kapjuk. Ha z képe az X pont, akkor a feladat feltételei alapján a z -hez tartozó a és b pontok képe a $\mathcal{C}(X, 1)$ körnek a $\mathcal{C}(0, 1)$ körrel való A és B metszéspontjai. Így a feladat feltételeit használva, az XAA_1YB_1B szabályos hatszög csúcsaihoz tartozó komplex számok is M -ben vannak. Tehát M elemei 6-os csoportokba oszthatók. Ez alapján M elemeinek száma osztható 6-tal.

4. Ha $-1 \leq \Delta(T) \leq 1$, akkor S -ben nem fordulhat elő XX vagy OO , azaz X -et O kell kövessen és fordítva (hacsak nem utolsó tagról van szó). Így csak az $\underbrace{OXOXOX\dots}_{n \text{ tag}}$ és $\underbrace{XOXOXO\dots}_{n \text{ tag}}$ sorozatok tesznek eleget a $-1 \leq \Delta(T) \leq 1$, feltételnek. Ha $-1 \leq \Delta(T) \leq 2$, akkor O -t mindig X kell kövessen és két X -nél több nem fordulhat elő egymás után. De a sorozatban nem lehet egynél több helyen két egymásutáni X (valóban $\Delta(\underbrace{XXOXOX\dots XOXX}_{\Delta(T)=0}) = 3$).

Tehát a feltételeknek eleget tevő S sorozatok:

$$\begin{array}{c} XXOXOXOX\dots \\ OXXOXOXO\dots \\ XOXOXOX\dots \\ \vdots \\ \dots XOXOXOX \end{array}$$

vagyis összesen $(n-1)$ darab. Tehát azon S sorozatok száma, amelyekre $-1 \leq \Delta(T) \leq 2$, $(n-1) + 2 = n + 1$.

Megoldások

XI. osztály

1. A feltételek alapján:

$$\begin{aligned}(x_n - n)^2 &\leq 1, \quad n \geq 1 \\ n - 1 &\leq x_n \leq n + 1, \quad n \geq 1 \\ 1 - \frac{1}{n} &\leq \frac{x_n}{n} \leq 1 + \frac{1}{n}, \quad n \geq 1\end{aligned}\tag{1}$$

(??)-ben határértékre térve a fogó tétel alapján:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right) \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{n} \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right),$$

azaz

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{n} = 1.$$

2. a) Elégséges olyan $A \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R}) \setminus \{O_2, I_2\}$ mátrixot szerkeszteni, amelyre $A^2 = A$, mert ez alapján $A^3 = A^2 = A$, $A^4 = A^2 = A$ stb. következik.

Ha $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$, akkor $A^2 = \begin{bmatrix} a^2 + bc & b(a+d) \\ c(a+d) & d^2 + bc \end{bmatrix}$, tehát az

$$\begin{cases} a^2 + bc = a \\ b(a+d) = b \\ c(a+d) = c \\ d^2 + bc = d \end{cases}$$

egyenletrendszer egy megoldását kell megszerkeszteni. Ha $a + d = 1$, akkor az első és az utolsó egyenlet ekvivalens és a középső kettő teljesül,

tehát a $bc = a(1 - a)$ összefüggés elégséges. Így az $A = \begin{bmatrix} a & 1 - a \\ a & 1 - a \end{bmatrix}$

alakú mátrixokra $A^n = A, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

Megjegyzés. Felírható a feltételt teljesítő összes mátrix paraméteres alakja is.

b) Ha $X = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$, akkor $X^2 - (a+d)X + \det X \cdot I_2 = 0$. Másrészt az adott egyenlőségből következik, hogy $0 = \det X^n = (\det X)^n$, tehát

$\det X = 0$. Az előbbi egyenlőségek alapján $X^2 = (a + d)X$, tehát $X^n = (a + d)^{n-1}X, \forall n \geq 2$. Az

$$\begin{cases} a(a + d)^{n-1} = 3 \\ b(a + d)^{n-1} = -2 \\ c(a + d)^{n-1} = -1 \\ d(a + d)^{n-1} = 6 \end{cases}$$

rendszer első két egyenlete alapján $(a + d)^n = 1$. Ha n páratlan, akkor $a, b \in \mathbb{R}$ alapján $X = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 6 & -2 \end{pmatrix}$ az egyetlen megoldás, míg páros n esetén a megoldások $X_1 = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 6 & -2 \end{pmatrix}$ és $X_2 = \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ -6 & 2 \end{pmatrix}$.

3. Ha $x = 0$, akkor $|f(0)| \leq 0$, azaz $f(0) = 0$ vagyis $\sum_{k=1}^n a_k = 0$. A megadott feltétel alapján írhatjuk, hogy:

$$\left| \sum_{k=1}^n \frac{a_k (b^{kx} - 1)}{x} \right| \leq \left| \frac{\operatorname{tg} x}{x} \right|.$$

Határértékre térve a

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \sum_{k=1}^n \frac{a_k (b^{kx} - 1)}{x} \right| \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{\operatorname{tg} x}{x} \right|$$

egyenlőtlenséghez jutunk. Ez éppen a kért egyenlőtlenség.

4. Ha kiválasztunk egy legalább 1003 elemű részhalmazt, akkor ebben van két egymásutáni szám, és így ezek közül a nagyobbik osztható a különbségükkel (vagyis 1-gyel). Másrészt, ha csak a páratlanokat választjuk ki (1002 darab), akkor ezek közt a különbségek párosak, tehát nem létezik $x < y$ úgy, hogy y osztható $(y - x)$ -szel. Tehát a keresett n érték 1003.

Megoldások

XII. osztály

1. Ha $J = \int_0^a \frac{f(a-x)}{f(x)+f(a-x)} dx$, akkor $I + J = a$. Másrészt az I integrálban az $y = a - x$ helyettesítéssel az $I = J$ egyenlőséghez jutunk. Tehát $I = \frac{a}{2}$.
2. Az adott feltételek alapján írhatjuk, hogy $(f(x) \cdot e^x)'' \geq 0$, tehát a $g(x) = f(x) \cdot e^x, \forall x \in [-1, 1]$ függvény konvex a $[0, 1]$ intervallumon. Mivel $g(0) = g(1) = 0$, következik, hogy $g(x) \leq 0, \forall x \in [0, 1]$. Ebből következik a kért egyenlőtlenség.
3. Az $A(x) = \begin{pmatrix} 1 & x & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & a^x \end{pmatrix}$ és $B(x) = \begin{pmatrix} 1 & \log_b x & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & x \end{pmatrix}$ jelöléssel értelmezhetjük a következő függvényeket:

$$f_1 : \mathbb{R} \rightarrow G_1, f_1(x) = A(x), \forall x \in \mathbb{R},$$

$$f_2 : \mathbb{R}_+^* \rightarrow G_2, f_2(x) = B(x), \forall x \in \mathbb{R}_+^*.$$

Mindkét függvény bijektív és

$$f_1(x + y) = f_1(x) \cdot f_1(y), \forall x, y \in \mathbb{R},$$

illetve

$$f_2(x)f_2(y) = f_2(xy), \forall x, y \in \mathbb{R}.$$

Ebből következik, hogy

$$(\mathbb{R}, +) \simeq (G_1, \cdot) \text{ és } (\mathbb{R}_+^*, \cdot) \simeq (G_2, \cdot).$$

Másrészt $(\mathbb{R}, +) \simeq (\mathbb{R}_+^*, \cdot)$ (egy izomorfizmus az $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}_+^*, f(x) = e^x$ függvény), tehát (G_1, \cdot) és (G_2, \cdot) izomorf Ábel-féle csoportok.

Megjegyzés. Az előbbi gondolatmenet a következő két tételre alapul:

- 1) Ha (G, \circ) csoport és az $f : (G, \circ) \rightarrow (H, \diamond)$ függvény bijektív és kompatibilis a műveletekre, akkor (H, \diamond) is csoport és $(G, \circ) \simeq (H, \diamond)$.
- 2) Ha $(G_1, \circ) \simeq (H_1, \diamond)$, $(G_2, \oplus) \simeq (H_2, \otimes)$ és $(G_1, \circ) \simeq (G_2, \oplus)$, akkor $(H_1, \diamond) \simeq (H_2, \otimes)$.

4. Tetszőleges lépésszám után a mátrix minden eleme 1 vagy -1 lehet. Így a determináns kifejtése hat tagot tartalmaz, mindegyik abszolút értéke 1. Ebből következik, hogy a determináns nem lehet nagyobb, mint 6. Ahhoz, hogy a determináns 6 legyen, olyan

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix}$$

mátrixhoz kellene eljutni, amelyben az $a_{13}a_{22}a_{31}$, $a_{12}a_{21}a_{33}$ és $a_{32}a_{23}a_{11}$ szorzatok -1 -gyel egyenlők, és az $a_{11}a_{22}a_{33}$, $a_{12}a_{23}a_{31}$ illetve $a_{32}a_{21}a_{13}$ szorzatok 1 -gyel. Ez nem lehetséges, mert az első három szorzat szorzata egyenlő az utolsó három szorzat szorzatával. Másrészt, ha a kifejtés egy tagjában megváltozik az előjel, akkor a determináns páros számmal változik, tehát a determináns értéke mindvégig páros. Ebből következik, hogy a determináns nem lehet nagyobb, mint 4. Az alábbi lépések mutatják, hogy 4 elérhető.

$$\begin{pmatrix} -1 & -1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}$$

(rendre a főátló elemeit választottuk). Az utolsó mátrix determinánsa 4, tehát a determináns lehető legnagyobb értéke 4.